

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Формування бюджету адміністративних витрат підприємства

за матеріалами ТОВ «Стандарт Будівельний»,

Черкаська обл., м. Умань

Студента 2 курсу 6 м групи,
спеціальності 051 «Економіка»,
спеціалізації «Економіка та
безпека бізнесу»
заочної форми навчання

Константиненко
Олександра
Олександровича

Науковий керівник –
канд. екон. наук, доцент

Жук Олена Сергіївна

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук, проф.

Блакита Ганна
Владиславівна

Київ 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТУ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТУ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ ТОВ «СТАНДАРТ БУДІВЕЛЬНИЙ»	15
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства та аналіз динаміки результатів показників діяльності підприємства	15
2.2. Місце адміністративних витрат у загальному обсязі витрат підприємства: джерела формування, динаміка та структура.....	26
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ ТОВ «СТАНДАРТ БУДІВЕЛЬНИЙ»	35
3.1. Шляхи зменшення адміністративних витрат в процесі аудиту витрат підприємства.....	35
3.2. Оцінка економічної ефективності запропонованих заходів	40
3.3. Планування бюджету адміністративних витрат планового періоду	43
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	50
ДОДАТКИ.....	53

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах ринкової економіки, яка характеризується незалежністю суб'єктів господарювання, власною відповідальністю за результати фінансово-господарської діяльності, існує об'єктивна необхідність постійного моніторингу, аналізу, коригування та прогнозування змін у фінансовому стані та оцінки фінансового стану можливості на майбутнє. Інструментами фінансового управління, зокрема, технології управління є бюджетування. Слід удосконалити систему управління підприємством з урахуванням накопиченого світового досвіду, новітніх теоретичних та практичних досягнень у галузі управління.

Одним із ефективних шляхів вдосконалення системи управління вітчизняними підприємствами є використання бюджету, який зарекомендував себе в країнах з розвинутою ринковою економікою. Тому бюджетування непрямих витрат підприємств в умовах жорсткої конкуренції та невизначеності зовнішнього середовища стає актуальним.

Аналіз останніх досліджень чи публікацій. Проблеми бюджетування досліджували в своїх працях як вітчизняні так зарубіжні науковці, зокрема: Е. Аткинсон, Р. Банкер, П. Боровков, Е. Бреслав, Ф. Бутинець, М. Вініченко, О. Волкова, В. Гамаюнов, Л. Гнилицька, С. Голов, О. Жамойда, В. Івашкевич, Т. Каменська, Р. Каплан, Б. Карабанов, С. Ковтун, Р. Костирко, М. Кузьміна, П. Куцик, О. Мельник, Л. Нападовська, Л. Панферова, Г. Партин, Т. Сизова, Дж. Фостер, Ч. Хорнгрен, В. Хруцький, О. Шеремета, С. Щеголькова, М. Янг та інші. Аналізуючи науковий внесок вчених, необхідно відзначити, що науково-методична база бюджетування саме адміністративних витрат підприємства не повною мірою задовольняє потреби управління і потребує подальшого поглиблення і доповнення. Отже, питання формування бюджету адміністративних витрат підприємства є актуальним для подальшого дослідження.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є дослідження

теоретичних і методологічних засад, пов'язаних з формуванням бюджету адміністративних витрат підприємства та його удосконаленням.

Для досягнення поставленої мети в роботі необхідно вирішити такі **завдання:**

- розкрити теоретичні засади формування бюджету адміністративних витрат підприємства;
- дослідити організаційно-економічну характеристику базового підприємства та провести аналіз динаміки результатів показників його діяльності;
- розкрити місце адміністративних витрат у загальному обсязі витрат підприємства;
- обґрунтувати шляхи зменшення адміністративних витрат в процесі аудиту витрат підприємства;
- провести оцінку економічної ефективності запропонованих заходів;
- провести планування бюджету адміністративних витрат планового періоду.

Об'єктом дослідження є діюча система формування адміністративних витрат підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методологічних, методичних і прикладних питань формування адміністративних витрат підприємства.

Емпіричною базою дослідження є товариство з обмеженою відповідальністю «Стандарт Будівельний» (далі ТОВ «Стандарт Будівельний»). ЄДРПОУ юридичної особи – 33872747. Організаційно-правова форма господарювання – товариство з обмеженою відповідальністю. Форма власності – недержавна. Дата реєстрації – 04.11.2005 р. Основний вид діяльності КВЕД - 46.90 «Неспеціалізована оптова торгівля». Розмір статутного капіталу 4000000 грн. Юридична адреса підприємства: 20300, Україна, Черкаська область, місто Умань, вул. Дерев'янка, буд. 7А.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань у роботі використовувались такі методи: порівняльного аналізу, систематизації та узагальнення (для уточнення категорій адміністративні витрати та бюджет); системного підходу (для визначення елементів механізму бюджетування, розробки бюджету адміністративних витрат); групування та економічного аналізу (для виявлення та дослідження структури та обсягу адміністративних витрат підприємства).

Інформаційною базою дослідження є законодавчі і нормативні акти з питань формування бюджету адміністративних витрат підприємства. При написанні роботи проаналізовано також монографії та статті зарубіжних і вітчизняних авторів, автореферати кандидатських дисертацій, посібники та навчальні посібники з теми дослідження, інтернет-ресурси, звітні матеріали ТОВ «Стандарт Будівельний».

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що обґрунтовані в роботі рекомендації щодо удосконалення системи формування бюджету адміністративних витрат знайшли практичне застосування в діяльності ТОВ «Стандарт Будівельний» та можуть бути використані іншими аналогічними підприємствами з метою покращання фінансових результатів їх господарської діяльності.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження було висвітлено в науковій статті «Формування адміністративних витрат підприємства» у збірнику наукових статей студентів ч.1 «Економіка підприємства», 2021 рік.

Структура випускної кваліфікаційної роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, пропозицій списку використаних джерел і додатків. Основний текст роботи становить 47 сторінок, в т.ч. - 11 таблиць, 3 рисунки. Список використаних джерел містить 30 найменувань, викладені на 3 сторінках. Робота містить 3 додатки, викладені на 6 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТУ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективне корпоративне управління є важливим фактором забезпечення прибутковості такої компанії. Адміністративний апарат компанії, в свою чергу, витрачає витрати. А для того, щоб проаналізувати ефективність управління, необхідно використовувати інформацію про витрати, спожиті в процесі адміністративного персоналу.

Розглянемо визначення адміністративних витрат з точки зору різних науковців. Так Андрійчук В.Г. у своїх працях розглядає під адміністративними витратами «... загальногосподарські витрати, які спрямовані суто на управління та обслуговування підприємства в цілому» [1].

В той же час Бутинець Ф.Ф. визначає адміністративні витрати як «... витрати, що використовуються для обслуговування основного та допоміжного виробництва підприємства, а також витрати на управлінські та загальногосподарські потреби, які не пов'язані безпосередньо з процесом виробництва» [4].

На думку Волкової І.А. «... зменшення обсягу матеріальних цінностей, що здійснюється підприємством незалежно від власного бажання і не приносять безпосереднього ефекту, а лише утримують підприємство на необхідному рівні функціонування, є адміністративними витратами» [6].

У працях Загороднього А.Г. адміністративні витрати – «... це витрати, що безпосередньо пов'язані із забезпеченням основної інфраструктури виробничої діяльності та не є гарантом отримання економічних вигод від їх використання у майбутньому» [11].

У вищезазначених працях вчених сформувалася спільна думка безпосередньо про склад адміністративних витрат. Більшість авторів визначають, що адміністративні витрати пов'язані з утриманням

виробництва, меншість - стверджують, що такі витрати не можна віднести до виробничого процесу, виділяють їх як окремий компонент підприємства.

Зазначені трактування поняття розглядають об'єкт дослідження з різних аспектів, проте жоден з науковців не представив єдиного визначення, у якому були б згадані всі аспекти терміну «адміністративні витрати», а також не подано вичерпної інформації.

Тому вважаємо за доцільне сформулювати узагальнене їх визначення, яке включатиме всі важливі аспекти даного терміну: адміністративні витрати – «... це загальногосподарське зменшення обсягу матеріальних цінностей підприємства, зосереджене в межах апарату управління, що відбувається у ході господарської діяльності з метою забезпечення конструктивного керівництва такого підприємства задля отримання економічних вигід від понесених витрат».

Сучасний рівень розвитку конкурентного середовища ринкової економіки України ставить нові вимоги до якості та ефективності управління адміністративними витратами компанії. Однією з цих вимог є планування цих витрат, які обґрунтовано спрямовані на досягнення певних бізнес-цілей. Основним джерелом вдосконалення плану адміністративних витрат компанії є складання бюджету. У контексті бюджетного планування Терещенко О. О. розуміє «... процес складання бюджету та моніторинг його виконання» [25, с. 458].

Центральну ланку бюджетування являє собою бюджет (англ. budget – буквально «сумка») – кількісне вираження плану в натуральних та грошових вимірниках, являє собою. Трактування категорії «бюджет» не є однозначним, адже існують різні підходи до його визначення. Зокрема, Мельник О.Г. тлумачить поняття бюджету як «... розпис потреб та ресурсів у кількісній формі, що формується на засадах багатоваріантного аналізу для обраного об'єкта з метою пошуку оптимального шляху досягнення встановлених цілей організації» [12, с. 26].

На наш погляд, більш доречним є таке визначення: Бюджет - це

оперативний фінансовий план, який відображає витрати та ресурси у всіх сферах фінансово-господарської діяльності, складається в операційний період і є основою оперативного управління фінансові ресурси.

У процесі бюджетування можна розробляти різні види бюджетів залежно від поставлених цілей, особливостей діяльності підприємства, об'єкта бюджетування, змісту показників, методів та строків розроблення, способу складання бюджетів.

Основним документом, який формується в процесі бюджетування, є загальний (зведений) бюджет компанії, який базується на різних бюджетах компанії. Зведений бюджет базується на операційних та фінансових планах (рис. 1.1).

Рис. 1.1. Система бюджетів підприємства

Джерело: складено автором на основі [22, с. 395]

Як показано на рис. 1.1, загальний бюджет включає операційний та фінансовий бюджети. Операційні бюджети включають бюджет продажів, виробничий бюджет, прямий матеріальний бюджет, накладні витрати на виробництво, бюджет безпосередньої праці, комерційний бюджет, бюджет управління тощо. Фінансовий бюджет включає бюджет капітальних вкладень

(інвестиційний бюджет), касовий бюджет (касовий бюджет) та річний прогноз балансу. Структура бюджету та склад бюджетних статей визначають якість бюджетування.

Бюджетування на підприємстві здійснюється в певному порядку, який залежить від внутрішньої структури компанії та особливостей діяльності. Порядок розробки корпоративних бюджетів - це порядок зв'язування всіх видів бюджетів, які використовуються в компанії. Порядок складання бюджету повинен узгоджувати бюджети на всіх рівнях управління.

Бюджетування базується на таких принципах, як:

- принцип повноти, який полягає в тому, що розробка бюджету повинна охоплювати всі аспекти діяльності та всі підрозділи підприємства;
- принцип обґрунтованості та реальності, який базується на необхідності встановити пріоритет продажу продукції над її виробництвом та враховуючи обмежені ресурси, доступні підприємству;
- принцип інтеграції, обумовлений потребами тісного взаємозв'язку (як по горизонталі, так і по вертикалі) між різними типами та рівнями бюджетів;
- принцип гнучкості, що дозволяє під час розробки та виконання бюджетів можливість коригувати їх до змін у внутрішніх чи зовнішніх умовах діяльності підприємства;
- принцип економії, який полягає в тому, що витрати на бюджетування повинні раціонально співвідноситися з результатами [26, с. 479].

Бюджетування базується на таких принципах, як:

- принцип повноти, який полягає в тому, що розробка бюджету повинна охоплювати всі аспекти діяльності та всі підрозділи підприємства;
- принцип обґрунтованості та реальності, який базується на необхідності пріоритету продажу продукції над її виробництвом та врахування обмежених ресурсів, доступних підприємству;
- принцип інтеграції, обумовлений потребами тісного взаємозв'язку (як по горизонталі, так і по вертикалі) між різними типами та рівнями бюджетів;
- принцип гнучкості, що дозволяє під час розробки та виконання

бюджетів можливість коригувати їх до змін у внутрішніх або зовнішніх умовах діяльності підприємства;

- принцип економії, який полягає у тому, що витрати на бюджетування повинні раціонально співвідноситися з результатами [26, с. 479].

При встановленні бюджету на підприємстві слід дотримуватися цих принципів, що дозволить уникнути типових помилок, що виникають при впровадженні бюджетування на підприємстві. Їх слід враховувати при виборі показників, які будуть включені до бюджетних форматів. Чітке визначення та дотримання принципів бюджетування створює умови для ефективної роботи підприємства, раціонального використання ресурсів та запобігає впливу негативних факторів на процес виробництва та реалізації продукції.

Бюджетування - це специфічний метод управлінського обліку, реалізація якого вимагає вирішення методологічних проблем у плануванні та управлінському обліку, а також розробки відповідних організаційних процедур, що регулюють усі питання взаємовідносин окремих підрозділів з керівництвом підприємства.

Для обліку адміністративних витрат як ключового питання управлінського обліку важливим питанням є не тільки розрахунок витрат, а й прогнозування їх розміру на майбутнє. Бюджет адміністративних витрат - «... - це плановий документ, який відображає очікувані витрати на управління та обслуговування підприємства в цілому. Його особливістю є те, що значна частина елементів бюджету є постійними витратами, а змінна частина планується як відсоток від значення певного показника»[13].

Бюджет адміністративних витрат використовується для відображення очікуваних витрат на управління та утримання підприємства на загальному рівні в бюджетному періоді, тобто він відображає витрати на діяльність, не пов'язану безпосередньо з виробництвом та збутом, більшість з яких є постійними. Цей бюджет формується планово-економічним відділом на основі поєднання подібних бюджетів усіх структурних служб управління підприємством та служб бізнесу.

Складові частини організаційного процесу бюджетування адміністративних витрат підприємства наведені в табл.1.1.

Таблиця 1.1

Складові частини організаційного процесу бюджетування адміністративних витрат підприємства

Складова організаційного процесу бюджетування	Загальна характеристика
1	2
Технологічний аспект	Цілі та завдання. Принципи бюджетування.
	Система бюджетування. Методи бюджетування. Види бюджетування.
Організаційний аспект	Організаційна та фінансова структура підприємства. Фінансове планування. Графік документообігу. Мотивація виконання підконтрольних показників. Регламент бюджетування та бюджетного контролю.
Автоматизація бюджетування як управлінської технології	Вимоги до вхідної інформації. Вимоги до комп'ютерних програм. Вибір програмного забезпечення. Навчання персоналу.

Джерело: складено автором на основі [27, с. 290]

Таким чином, повноцінне бюджетування адміністративних витрат підприємства, тобто бюджетування як технологія управління, включає три складові:

1. Технологія бюджетування, що включає інструменти фінансового планування (вид і формат бюджету, система цільових показників і стандартів), порядок консолідації бюджетів різних рівнів управління та функціонального призначення.

2. Організація бюджетування, включає фінансову структуру підприємства (перелік бухгалтерських центрів - структурних підрозділів підприємства, які є об'єктами бюджетування), бюджетні норми та механізми бюджетного контролю (процедури складання бюджету, його подання, затвердження та затвердження, подальше коригування, збір та обробка даних про виконання бюджету), розподіл функцій в апараті управління (між функціональними службами) у процесі бюджетування, система внутрішніх

нормативних документів (положень, інструкцій тощо).

3. Автоматизація фінансових розрахунків, що передбачає не тільки складання фінансових прогнозів (аналіз, розрахунок різних варіантів фінансового стану підприємства тощо), але і встановлення постійного управлінського обліку, при якому в будь-який момент ви можете отримати оперативну інформацію при виконанні раніше прийнятих (затверджених) бюджетів (про рух коштів, рівень адміністративних витрат, відсоток прибутку тощо) [2, с. 33].

Якщо хоча б одна складова випадає зі схеми, навряд чи можна розраховувати на успіх бюджетування адміністративних витрат підприємства та які проблеми в галузі управління він допоможе вирішити.

Залежно від масштабу та цілей компанії впроваджують різні методи обліку витрат, які також є системами управління витратами. Окрім власне методів обліку витрат, вони включають методи бюджетування та аналізу витрат. В останні десятиліття на практиці застосовуються комбіновані методи обліку витрат. Найбільш трудомістким завданням кожного з цих методів є облік непрямих витрат, зокрема адміністративних. Будь-який із методів обліку витрат у конкретному випадку, а також поєднання методів суттєво впливають на концепцію управління адміністративними витратами підприємства.

При бюджетуванні адміністративних витрат підприємства можна використовувати два підходи. Перший метод заснований на формуванні бюджету без консультацій з керівниками центрів відповідальності та бухгалтерами-аналітиками. Цей метод називається «бюджетування зверху вниз». Керівник, відповідальний за розробку загального бюджету підприємства, встановлює рівень адміністративних витрат з точки зору центрів відповідальності. Керівництво центрів відповідальності та персонал, який безпосередньо розробляє бюджет, не можуть змінити розмір запланованих адміністративних витрат, встановлених вищим керівництвом. Перевагою цього методу є низька складність розрахунків, а недоліком -

відсутність оперативної інформації щодо динаміки адміністративних витрат з точки зору центрів відповідальності, що не дозволяє своєчасно вносити зміни до бюджету.

Другий метод - це бюджетування знизу вгору. Пряма інформація про адміністративні витрати та їх фактори збирається на найнижчих рівнях управління. Визначає кількість матеріальних ресурсів, необхідних для утримання та управління підприємством, види обладнання, величину амортизації обладнання, необхідну кількість персоналу та витрати на оплату праці, необхідну кількість машино-годин та витрати, пов'язані з утриманням основних фондів. Після узгодження допустимого рівня адміністративних витрат з керівництвом підприємства, відповідального за розробку загального бюджету, безпосередньо формується бюджет адміністративних витрат. Перевагою цього методу є висока точність розрахунків, а недоліком - відносно висока складність заходів щодо бюджетування адміністративних витрат [2, с. 34].

Бюджети непрямих витрат, зокрема адміністративні, є гнучкими, фіксованими, бюджети з досягнутого, цільового, стратегічного, грошового та інших. Гнучкий бюджет непрямих витрат підприємства - це бюджет, який складається не для конкретного обсягу діяльності підприємства, а для певного його асортименту. Фіксований, або статичний бюджет - бюджет, розрахований на певний обсяг діяльності організації. Таким чином, у статичному бюджеті непрямі витрати плануються виходячи лише з одного рівня реалізації продукції. Бюджет від досягнутого - бюджет, підготовка якого передбачає, що планування витрат здійснюється шляхом коригування даних минулих бюджетів. Незалежно від простоти, він має суттєвий недолік: цілі враховують не лише досягнення, а й недоліки та помилки попередніх періодів. Цільове бюджетування - це бюджет, орієнтований на досягнення основних цілей департаментів та / або компанії в цілому. Важливо, щоб працівники розуміли, як розроблений бюджет у підрозділах співвідноситься із загальними цілями підприємства. Касовий бюджет непрямих витрат

підприємства - бюджет, який базується на касовому принципі відображення витрат. Непрямі витрати підприємства плануються в бюджеті на дату їх сплати, а не на дату їх здійснення. Цей бюджет є частиною бюджету грошових потоків підприємства.

Проблеми підготовки, формування, контролю, змін та доповнень до бюджету адміністративних витрат підприємства включають наступне:

- відсутність команди кваліфікованих фахівців, які зможуть повністю вибудувати ідеологію бюджетування адміністративних витрат підприємства в загальній системі бюджетування підприємства;
- нерівність на підприємствах, щоб зрозуміти, який підрозділ повинен брати участь у бюджетуванні адміністративних витрат підприємства;
- наявність фрагментарних бюджетних підсистем, не пов'язаних одна з одною (наприклад, наявність лише фінансового плану або бюджету грошових потоків);
- відсутність зв'язку між адміністративними витратами та використанням фінансових ресурсів підприємства;
- система бюджетування не орієнтована на досягнення стратегічних цілей підприємства;
- не розроблені ефективні нормативні документи для забезпечення функціонування системи бюджетування на підприємстві;
- відсутність взаємозв'язку між керівництвом та бухгалтерією.

Таким чином, бюджетування як ефективний інструмент управління адміністративними витратами підприємства забезпечує кращу координацію господарської діяльності, пов'язаної з непрямими витратами підприємства, забезпечує керованість та гнучку адаптацію до змін у внутрішнього та зовнішнього ринкового середовища, зменшує кількість можливих порушень та зловживань в управлінні, забезпечує взаємозв'язок та формування об'єктивного бачення операційних та стратегічних планів підприємства, а також формування оптимальних управлінських рішень щодо управління непрямих витрат, включаючи адміністративні.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТУ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ ТОВ «СТАНДАРТ БУДІВЕЛЬНИЙ»

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства та аналіз динаміки результатів показників діяльності підприємства

Об'єктом дослідження в роботі обрано ТОВ «Стандарт Будівельний» яке було створено відповідно до Господарського кодексу України та Статуту підприємства, шляхом об'єднання майна Учасників та набуло статусу юридичної особи з моменту його державна реєстрація 04.11.2005.

ТОВ «Стандарт Будівництво» є юридичною особою, має самостійний баланс, поточні рахунки в банківських установах, має круглу печатку та штампи із повним найменуванням, інші печатки та бланки із своїми назвами, має свою торгову марку та інші реквізити.

Підприємство знаходиться за адресою: 20300, Черкаська область, місто Умань, вул. Дерев'янка, буд. 7А.

Головна мета, з якою було створено товариство, одержання прибутку для задоволення соціально-економічних потреб учасників та трудового колективу, здійснення виробничої та комерційної діяльності з метою задоволення суспільних потреб у товарах широкого асортименту та послугах.

Основним видом його діяльності за КВЕД є:

46.90 Неспеціалізована оптова торгівля.

Інші види:

16.29 Виробництво інших виробів з деревини; виготовлення виробів з корка, соломки та рослинних матеріалів для плетіння;

46.19 Діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту;

47.19 Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах;

49.41 Вантажний автомобільний транспорт;

41.20 Будівництво житлових і нежитлових будівель.

ТОВ «Стандарт Будівельний» розпочинало свою діяльність з невеликого магазину який займався продажем фарб. На сьогодні підприємство має мережу будівельних магазинів, велику оптово-роздрібну базу, сервісний центр по ремонту електроінструменту і окреме відділення, що займається інтернет-магазином.

Компанія є офіційним дистриб'ютором регіону, багатьох торгових марок, таких як - Ceresit, Sniezka, Polifarb, Мастер, Makita, Элпром, Gross, МТХ, Вахі, Ariston, Biasi, Kerama Marazzi, Cersanit, Kolo, Grohe, Husquarna, Karcher.

Все це стало можливим завдяки відданій і злагожденій роботі колективу підприємства.

Організаційна структура ТОВ «Стандарт Будівельний» наведено на рис. 2.1.

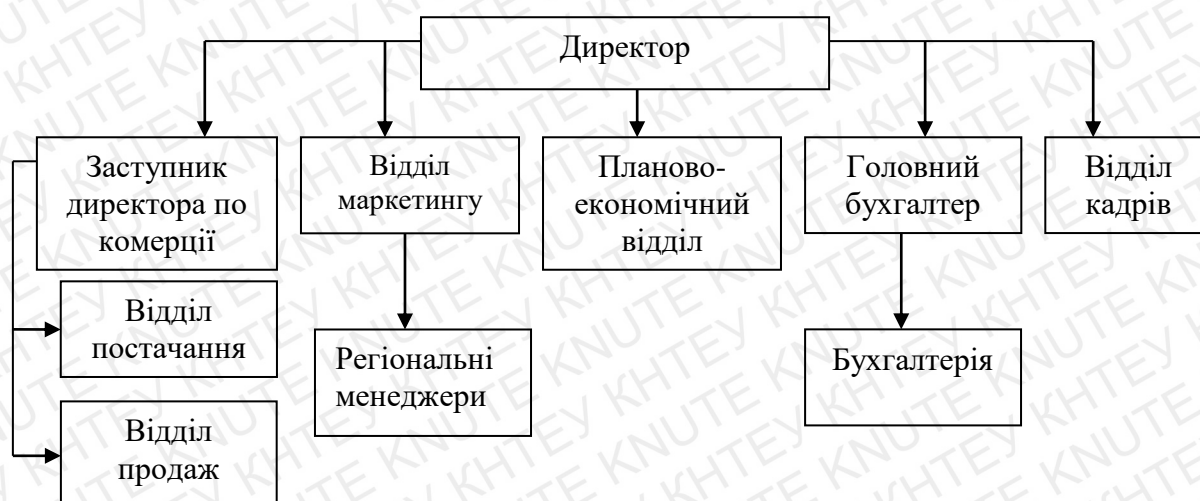

Рис. 2.1. Організаційна структура ТОВ «Стандарт Будівельний»

Управління підприємством здійснює його директор, який самостійно вирішує питання діяльності підприємства за винятком тих, що віднесені Статутом до компетенції Засновника та органу управління майном.

Підприємство самостійно розробляє та затверджує штатний розклад, визначає оклади, форму та систему оплати праці, та залучення співробітників

до діяльності підприємства.

Планово-економічна робота, яка проводиться в ТОВ «Стандарт Будівельний», спрямована на підвищення ефективності його діяльності, зростання конкурентоспроможності.

Раціональність організації планово-економічної роботи на підприємстві передбачає дотримання трьох основних вимог:

- обов'язковості виконання планово-аналітичної роботи на всіх рівнях управління і в кожному підрозділі організаційної структури управління;
- неперервності виконання планово-економічної роботи замість епізодичності її проведення, як це ще має місце на багатьох підприємствах;
- розробки і дотримання на кожному підприємстві з врахуванням його галузевих і інших особливостей обов'язкового мінімуму питань і показників, які необхідно аналізувати в установлені строки, а також мінімуму вихідних аналітичних таблиць і форм.

Дотримання цих основних вимог свідчить про стан організації планово-економічної роботи. Її виконання є необхідною умовою підвищення рівня керівництва фінансово-господарською діяльністю підприємства ТОВ «Стандарт Будівельний».

Відповідно до своїх службових обов'язків планово-економічною роботою підприємства насамперед займаються економісти. Велику роль у проведенні аналітичної роботи відіграють також головний бухгалтер, його заступник та інші працівники облікового апарату підприємства. В їх обов'язки входить здійснення (разом із іншими службами) економічного аналізу господарської діяльності на основі даних бухгалтерського обліку і звітності та інших джерел інформації для виявлення внутрішніх резервів, попередження втрат й непродуктивних витрат. Головний бухгалтер і його заступник вступають від імені підприємства у взаємовідносини з банками, фінансовими органами, різними суб'єктами господарської діяльності, які є партнерами по бізнесу. Тому вони мають можливість не тільки удосконалювати планово-аналітичну роботу, але й активно впливати на

рівень фінансової та розрахункової дисципліни, а це дає можливість підвищити дієвість аналізу, що ними проводиться.

Для узагальнення інформації про фінансово-господарську діяльність ТОВ «Стандарт Будівельний» проведемо аналіз основних показників його діяльності. Основним джерелом даних для аналізу є фінансова звітність підприємства, яку наведено в дод. Б, Г, Е.

Динаміка складу майна ТОВ «Стандарт Будівельний» та джерел його формування за 2018-2020рр. наведена в табл.2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка складу майна ТОВ «Стандарт Будівельний» та джерел його формування за 2018-2020 рр., тис. грн.

Показники	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Відхилення, (+,-)		Відхилення, %	
				2020/2018	2020/2019	2020/2018	2020/2019
1	2	3	4	5	6	7	8
Основні засоби	1976,50	2329,30	2158,40	181,90	-170,90	9,20	-7,34
Інші необоротні активи	0,00	310,20	395,00	395,00	84,80	100,00	27,34
Всього необоротних активів	1976,50	2639,50	2553,40	576,90	-86,10	29,19	-3,26
Запаси	7548,60	9737,90	14530,60	6982,00	4792,70	92,49	49,22
в т.ч. готова продукція	7367,40	9495,00	14219,10	6851,70	4724,10	93,00	49,75
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	514,10	771,90	2498,80	1984,70	1726,90	386,05	223,72
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	202,30	11853,70	11344,40	11142,10	-509,30	5507,71	-4,30
Інша поточна дебіторська заборгованість	1485,60	2219,60	5013,20	3527,60	2793,60	237,45	125,86
Гроші та їх еквіваленти	49,50	9,90	2,00	-47,50	-7,90	-95,96	-79,80
Всього оборотних активів	9800,10	24593,00	33389,00	23588,90	8796,00	240,70	35,77
Всього майна	11776,60	27232,50	35942,40	24165,80	8709,90	205,20	31,98
Зареєстрований капітал	2000,00	4000,00	4000,00	2000,00	0,00	100,00	0,00
Нерозподілений прибуток	3026,00	4513,30	6411,50	3385,50	1898,20	111,88	42,06
Неоплачений капітал	- 21,30	-1041,80	-1041,80	-1020,50	0,00	4791,08	0,00

Продовження табл. 2.1

1	2	3	4	5	6	7	8
Всього власного капіталу	5004,70	7471,50	9369,70	4365,00	1898,20	87,22	25,41
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	2449,00	3590,50	5242,30	2793,30	1651,80	114,06	46,00
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	84,00	12724,30	15037,50	14953,50	2313,20	17801,79	18,18
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	20,40	36,30	93,10	72,70	56,80	356,37	156,47
Інші поточні зобов'язання	4218,50	3410,20	5191,80	973,30	1781,60	23,07	52,24
Всього поточні зобов'язання	6771,90	19761,00	26572,70	19800,80	6811,70	292,40	34,47
Всього джерел майна	11776,60	27232,50	35942,40	24165,80	8709,90	205,20	31,98

Обсяг необоротних активів ТОВ «Стандарт Будівельний» в 2020 році склав 2553,4 тис. грн., що на 576,9 тис. грн. (29,19%) більше порівняно з 2018 роком та на 86,1 тис. грн. (3,26%) менше порівняно з 2019 роком, в т. ч. обсяг основних засобів в 2020 році склав 2158,4 тис. грн., що на 181,9 тис. грн. (9,20%) більше порівняно з 2018 роком та на 170,9 тис. грн. (7,34%) менше порівняно з 2019 роком.

Обсяг оборотних активів в 2020 році склав 33389,0 тис. грн., що на 23588,9 тис. грн. (240,70%) більше порівняно з 2018 роком та на 8796,0 тис. грн. (35,77%) порівняно з 2019 роком. Збільшення обсягу оборотних активів в 2020 році в порівнянні з 2019 роком відбулося за рахунок збільшення запасів на 4792,7 тис. грн. (49,22%) та на 6982,0 тис. грн. (92,49%) порівняно з 2018 роком.

Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги ТОВ «Стандарт Будівельний» зросла в 2020 році проти 2018 року на 1984,7 тис. грн. (386,05%) та порівняно з 2019 роком на 1726,9 тис. грн. (223,72%). Інша поточна дебіторська заборгованість зросла проти 2018 року на 3527,6 тис.

грн. (237,45%) та проти 2019 року на 2793,6 тис. грн. (125,86%) відповідно.

Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом в 2020 році зросла проти 2018 року на 11142,1 тис. грн. (5507,71%), але навпаки зменшилась проти 2019 року на 509,3 тис. грн. (4,30%).

Зменшення обсягу оборотних активів ТОВ «Стандарт Будівельний» в 2020 році в порівнянні з 2018 роком відбулося також за рахунок зменшення грошових коштів на 47,5 тис. грн. (95,96%) та в порівнянні з 2019 роком на 7,9 тис. грн. (79,80%).

Власний капітал ТОВ «Стандарт Будівельний» в 2020 році порівняно 2019 роком зріс на 1898,2 тис. грн. (25,41%), це відбулося за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку підприємства на 2,06%.

В 2020 році порівняно з 2019 роком відбулося збільшення поточних зобов'язань на 6811,7 тис. грн. (34,47%). Зокрема відбулося збільшення поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 1651,8 тис. грн., або на 46,00%.

Також зросла в 2020 році проти 2019 року поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом та з оплати праці на 2313,2 тис. грн. (18,18%) та на 56,8 тис. грн. (156,47%) відповідно.

Інші поточні зобов'язання ТОВ «Стандарт Будівельний» зросли в 2020 році проти 2019 року на 1781,69 тис. грн. (52,22%).

Динаміка структури майна ТОВ «Стандарт Будівельний» та джерел його формування за 2018-2020рр. наведена в табл.2.2.

Таблиця 2.2

Динаміка структури майна ТОВ «Стандарт Будівельний» та джерел його формування за 2018-2020 рр., %

Показники	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Відхилення, %	
				2020/2018	2020/2019
1	2	3	4	5	6
Основні засоби	16,78	8,55	6,01	-10,78	-2,55
Інші необоротні активи	0,00	1,14	1,10	1,10	-0,04
Всього необоротних активів	16,78	9,69	7,10	-9,68	-2,59

Продовження табл.2.2

1	2	3	4	5	6
Запаси	64,10	35,76	40,43	-23,67	4,67
У тому числі готова продукція	62,56	34,87	39,56	-23,00	4,69
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	4,37	2,83	6,95	2,59	4,12
Дебіторська заборгованість за розрахунками	1,72	43,53	31,56	29,84	-11,97
Інша поточна дебіторська заборгованість	12,61	8,15	13,95	1,33	5,80
Гроші та їх еквіваленти	0,42	0,04	0,01	-0,41	-0,03
Всього оборотних активів	83,22	90,31	92,90	9,68	2,59
Всього майна	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00
Зареєстрований капітал	16,98	14,69	11,13	-5,85	-3,56
Нерозподілений прибуток	25,70	16,57	17,84	-7,86	1,27
Неоплачений капітал	-0,18	-3,83	-2,90	-2,72	0,93
Всього власного капіталу	42,50	27,44	26,07	-16,43	-1,37
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	20,80	13,18	14,59	-6,21	1,40
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	0,71	46,72	41,84	41,12	-4,89
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	0,17	0,13	0,26	0,09	0,13
Інші поточні зобов'язання	35,82	12,52	14,44	-21,38	1,92
Всього поточні зобов'язання	57,50	72,56	73,93	16,43	1,37
Всього джерел майна	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00

Найбільшу частку в структурі майна ТОВ «Стандарт Будівельний» в 2020 році склали оборотні активи підприємства – 92,90%, яка зросла порівняно з 2018 роком на 9,68% та порівняно з 2019 роком на 2,59%. Зростання частки оборотних активів відбулося в основному за рахунок збільшення частки запасів на 4,67% проти 2019 року, вона склала 40,43%. Частка необоротних активів склала в 2020 році 7,10%, що менше проти 2019 року на 2,59%.

Найбільшу частку в структурі джерел майна ТОВ «Стандарт Будівельний» в 2020 році склали поточні зобов'язання – 73,93%, що більше проти 2018 року на 16,43% та проти 2019 року на 1,37%.

Частка власного капіталу склала в 2020 році 26,07%, що менше проти 2019 року на 1,37%.

Отже, проведений аналіз динаміки статей балансу ТОВ «Стандарт

Будівельний» показав, що підприємство завдяки не ефективній політиці керівництва, має достатню великий запас готової продукції, велику дебіторську і кредиторську заборгованості за товари, роботи, послуги та за розрахунками з бюджетом, які не забезпечують ефективність його діяльності.

Аналіз показників фінансових результатів діяльності ТОВ «Стандарт Будівельний» за 2018-2020 рр. проведемо в табл.2.3.

Таблиця 2.3

Динаміка показників фінансових результатів діяльності ТОВ «Стандарт Будівельний» за 2018-2020 рр., тис. грн.

Показники	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Відхилення, (+,-)		Відхилення, %	
				2020/2018	2020/2019	2020/2018	2020/2019
1	2	3	4	5	6	7	8
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	50961,90	83262,10	112068,20	61106,30	28806,10	119,91	34,60
Інші операційні доходи	922,90	357,80	550,10	-372,80	192,30	-40,39	53,75
Інші доходи	0,00	50,00	0,00	0,00	-50,0	0,00	-100,00
Разом доходи	51884,80	83669,90	112618,30	60733,50	28948,40	117,05	34,60
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	47108,00	75744,90	104030,20	56922,20	28285,30	120,83	37,34
Інші операційні витрати	3589,10	6111,20	6273,20	2684,10	162,00	74,78	2,65
Разом витрати	50697,10	81856,10	110303,40	59606,30	28447,30	117,57	34,75
Фінансовий результат до оподаткування	1187,70	1813,80	2314,90	1127,20	501,10	94,91	27,63
Податок на прибуток	213,80	326,50	416,70	202,9	90,2	94,90	27,63
Чистий прибуток	973,90	1487,30	1898,20	924,3	410,9	94,91	27,63

Як видно з табл.2.3, протягом 2018-2020 рр. показники діяльності підприємства зазнали змін. Чистий дохід від реалізації збільшився в 2020 році порівняно з 2019 роком на 28806,1 тис. грн. (34,60%). Інші операційні доходи також зросли проти 2019 року на 192,3 тис. грн. (53,75%), а інші доходи навпаки зменшилися на 50,0 тис. грн. (100,00%). Разом доходи підприємства ТОВ «Стандарт Будівельний» склали в 2020 році 112618,3 тис.

грн., що більше проти 2019 року на 28948,4 тис. грн. (34,60%).

Собівартість реалізації підприємства за цей же період також збільшилася на 28285,3 тис. грн. (37,37%). Інші операційні витрати зросли в 2020 році проти 2019 року на 162,0 тис. грн. (2,65%). Разом витрати ТОВ «Стандарт Будівельний» склали в 2020 році 10303,4 тис. грн., що більше проти 2019 року на 28447,3 тис. грн. (34,75%).

Фінансовий результат до оподаткування збільшився на 501,1 тис. грн. (27,63%) і склав 2314,9 тис. грн. В 2020 році ТОВ «Стандарт Будівельний» одержало 1898,2 тис. грн. прибутку, що більше проти 2019 року на 410,9 тис. грн. (27,63%).

Отже, як показує проведений аналіз показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «Стандарт Будівельний» за 2018-2020 роки зазнали позитивних змін. Керівництву підприємства надалі потрібно краще проводити внутрішню політику, завданнями якої є пошук резервів економії витрат, впроваджувати заходи для підвищення доходів, підвищувати оборотність активів, вводити додаткові пільги та послуги для покупців та замовників.

Важливою характеристикою діяльності підприємства є аналіз його фінансового стану. Для характеристики різних аспектів фінансового стану застосовуються фінансові коефіцієнти, які являють собою відносні показники фінансового стану підприємства. Динаміка показників фінансового стану ТОВ «Стандарт Будівельний» за 2018-2020 рр. показана в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Аналіз основних показників фінансового стану ТОВ «Стандарт Будівельний» за 2018-2020 рр.

Показники	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Відхилення, (+,-)	
				2020/2018	2020/2019
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,01	0,00	0,00	-0,01	0,00
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,33	0,75	0,71	0,38	-0,04
Коефіцієнт поточної ліквідності	1,45	1,25	1,26	-0,19	0,01

Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт незалежності (автономії)	0,43	0,27	0,26	-0,16	-0,01
Коефіцієнт фінансової залежності	2,35	3,65	3,84	1,48	0,19
Коефіцієнт стійкості фінансування	2,35	3,65	3,84	1,48	0,19
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0,58	0,73	0,74	0,16	0,01
Коефіцієнт оборотності активів	6,64	4,84	3,87	-2,78	-0,98
Коефіцієнт оборотності капіталу	11,28	13,35	13,31	2,03	-0,04
Період обороту активів, днів	55	75	94	39	19
Період обороту капіталу, днів	32	27	27	-5	0
Рентабельність активів, %	9,94	6,05	5,69	-4,25	-0,36
Рентабельність власного капіталу, %	19,46	19,90	20,26	0,80	0,36
Рентабельність реалізованих товарів та послуг, %	1,91	1,79	1,69	-0,22	-0,10

Таким чином, у 2020 році порівняно з 2019 роком у ТОВ «Стандарт Будівельний» коефіцієнт абсолютної ліквідності не змінився і склав 0,00, що менше його нормативного значення.

Коефіцієнт швидкої (проміжної) ліквідності в 2020 році складає 0,71, що на 0,04 менше проти 2019 року, нормативне значення цього коефіцієнта 0,5-2.

Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття) в 2020 році склав 1,26, що на 0,01 більше проти 2019 року. Граничне значення коефіцієнта покриття – 1.

Коефіцієнт незалежності (автономії) характеризує питому вагу власного капіталу в загальній сумі балансу. В 2020 році він становив 0,26, що на 0,01 пунктів менше порівняно з 2019 роком. Практикою встановлено, що загальна сума заборгованості не повинна перевищувати суму власних джерел фінансування, тобто критичне значення коефіцієнта автономії становить 0,5. Чим більше значення коефіцієнта, тим кращий фінансовий стан підприємства (менша залежність від зовнішніх джерел).

Коефіцієнт фінансової залежності свідчить про збільшення в 2020 році питомої ваги залучених коштів у фінансуванні підприємства на 0,19 порівняно з 2019 роком. Він показує, яка сума загальної вартості активів

підприємства припадає на 1 грн. власних коштів. Чим менше значення коефіцієнта, чим ближче він до 1,0, тим менша фінансова залежність підприємства від зовнішніх джерел.

Коефіцієнт стійкості фінансування показує частину майна підприємства, яка фінансується за рахунок стійких джерел. Критичне значення коефіцієнта – 0,75. Якщо значення цього коефіцієнта нижче 0,75, можна зробити висновок, що на підприємстві недостатньо стійких джерел формування. Коефіцієнт концентрації залученого капіталу залежить від галузевих особливостей і становить в 2020 році 0,74, що на 0,01 більше, порівняно з 2019 роком.

Таким чином, проаналізувавши фінансову стійкість базового підприємства маємо висновки: підприємство має не зовсім стійкий фінансовий стан, про що свідчать показники. Надалі підприємство ТОВ «Стандарт Будівельний» повинно проводити виважену політику співвідношення ціни та якості послуг, пропонувати систему знижок для постійних та надійних партнерів, вдосконалювати процес організації операційної діяльності за рахунок впровадження новітніх досягнень науки і техніки.

В ТОВ «Стандарт Будівельний» в 2020 році порівняно з 2019 роком відбулось зменшення показників оборотності активів та власного капіталу, що є негативним результатом. Період обороту активів підприємства у 2020 році порівняно з 2019 роком збільшився на 19 днів. Рівень ділової активності ТОВ «Стандарт Будівельний» можна охарактеризувати як незадовільний.

Показники рентабельності в 2020 році зменшилися порівняно з 2019 роком, що свідчить про зменшення ефективності діяльності підприємства.

Таким чином, проведений аналіз показників фінансового стану ТОВ «Стандарт Будівельний» свідчить про недостатньо стійке фінансове становище підприємства, оскільки підприємство може здійснювати платежі передусім за рахунок власних коштів. Надто велика частка позичкових коштів знижує платоспроможність підприємства, підриває його фінансову

стійкість та, власне, знижує довіру до нього з боку партнерів і зменшує ймовірність отримання кредитів.

2.2. Місце адміністративних витрат у загальному обсязі витрат підприємства: джерела формування, динаміка та структура

При плануванні поточних витрат на торгівлю ТОВ «Стандарт Будівельний» керуються настановами щодо формування витрат та порядком їх планування в торгівлі, затвердженими наказом Міністерства економіки, торгівлі та сільського господарства України від 22.05.2002 р. № 145 [15]. Відповідно до цих настанов їх класифікують на такі групи:

- операційні витрати;
- фінансові витрати;
- інші операційні витрати.

У свою чергу, витрати на операційну діяльність поділяються на:

- витрати, що включають собівартість реалізованих товарів;
- адміністративні витрати;
- витрати на збут;
- інші операційні витрати.

Групування адміністративних витрат на підприємстві здійснюється відповідно до таких статей:

1. Витрати на оплату праці адміністративно-управлінського персоналу.
2. Відрахування на соціальну діяльність.
3. Витрати на оренду основних фондів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, що забезпечують адміністративні потреби.
4. Витрати на утримання основних фондів інших необоротних матеріальних активів, малоцінних швидкозношуваних предметів, що забезпечують адміністративні потреби.
5. Амортизація основних фондів, інших необоротних матеріальних

активів та нематеріальних активів, що задовольняють адміністративні потреби.

6. Витрати на страхування майна.

7. Податки, збори та інші обов'язкові платежі, передбачені законодавством.

8. Загальні корпоративні витрати.

9. Інші адміністративні витрати.

Планування статей адміністративних витрат в ТОВ «Стандарт Будівельний» здійснюються за наступним чином:

1. Витрати на оплату праці. Витрати за цією статтею обчислюються на основі кількості адміністративного персоналу, іншого загальногосподарського персоналу, заробітна плата, надбавки, доплати, планові премії, компенсаційні виплати відповідно до прийнятої на підприємстві системи оплати праці та штатного розкладу.

2. Відрахування на соціальну діяльність. Витрати за цією статтею визначаються виходячи із запланованого фонду заробітної плати адміністративно-управлінського, іншого загального персоналу та суми внесків до соціальні заходи відповідно до норм, встановлених законодавством.

3. Витрати на оренду основних фондів, інших матеріальних необоротних активів, що забезпечують адміністративні потреби. Витрати за цією статтею плануються на операційну оренду об'єктів загального призначення, запаси розраховуються відповідно до площі, що орендується, або потужності, сума запасів та ставки оренди, передбачені договорами оренди.

4. Витрати на утримання основних фондів, інших матеріальних необоротних активів, малоцінних та швидкозношуваних предметів, що забезпечують адміністративні потреби. Витрати за цією статтею плануються на утримання та ремонт основних засобів, інших матеріальних основних

фондів, малоцінних та швидкозношуваних предметів, які забезпечують адміністративні потреби, а саме:

1) витрати на опалення розраховуються виходячи з площі опалення приміщень, видів палива та його вартості, тривалості опалювального сезону та норм споживання палива, а у випадку тепла, виробленого тепловими електростанціями, - від затверджених цін на гарячу воду та кількість споживаної енергії тепла;

2) витрати на освітлення розраховуються виходячи з кількості споживаної енергії та діючих тарифів. Необхідна кількість електроенергії в кіловат-годинах розраховується залежно від кількості точок освітлення відповідно до стандартів освітлення на 1 кв. метр площі, від кількості та місткості різних електричних приладів, двигунів, інших машин та обладнання, що споживають електроенергію;

3) вартість постачання та інших комунальних послуг розраховується виходячи з кількості споживаної води, обсягу послуг та діючих тарифів;

4) витрати на вивезення сміття та відходів, утримання приміщень та території в чистоті (якщо ці роботи виконуються сторонніми компаніями) розраховуються виходячи з обсягу послуг та діючих тарифів. Вартість предметів та засобів догляду за приміщеннями, територією, обладнанням обчислюється за кількістю та діючими цінами.

5) вартість протипожежного обладнання розраховується виходячи з вартості матеріалів, тарифів на зарядку та перевірку справності вогнегасників, а також відповідно до угод про послуги, що надаються органами пожежної охорони;

6) витрати на підтримку охорони, що не входить до штатного розпису торгового підприємства та обслуговування систем сигналізації, визначаються на підставі укладених договорів;

7) планування витрат матеріалів та засобів догляду за приміщеннями здійснюється виходячи із вартості матеріалів та норм їх споживання, встановлених на підприємстві;

8) розрахунок витрат на поточний ремонт приміщень здійснюється відповідно до потреб у ремонті окремих приміщень, обладнання, інвентарю шляхом визначення вартості матеріалів та їх доставки до місця ремонту, заробітної плати осіб, які беруть участь у ремонтних роботах, оплата для сторонніх підприємств (організацій), пов'язаних з виконанням ремонтних робіт у приміщеннях загального призначення тощо. Ці витрати включаються до витрат цієї статті відповідно до кошторису та графік ремонтних робіт;

9) витрати, пов'язані з носінням санітарного та спеціального одягу, взуття, столової білизни, посуду, наборів, розраховані виходячи з потреби в них, вартості агрегату та терміну служби;

10) витрати, пов'язані з зносом предметів, інструментів, товарно-матеріальних цінностей, визначаються виходячи з собівартості одиниці, терміну служби. Вони плануються з урахуванням фізичного зносу малоцінних предметів, які є в наявності на початок запланованого періоду, їх отримання та утилізації;

11) витрати на утримання малоцінних та швидкозношуваних предметів плануються виходячи з обсягу послуг пралень, ремонтних майстерень, хімчисток та інших підприємств, пов'язаних з пранням, ремонтом столової білизни, санітарного та спеціального одягу, взуття та санітарно-технічних предметів, інше обладнання, інструменти та діючі тарифи.

5. Амортизація основних засобів, інших матеріальних необоротних активів та нематеріальних активів, що задовольняють адміністративні потреби.

Сума амортизації основних засобів, інших матеріальних основних фондів та нематеріальних активів планується відповідно до НП (С) БО 7 «Основні засоби» та НП (С) БО 8 «Нематеріальні активи» [16, 17] на основі методів прийняті підприємством амортизаційні відрахування, вартість предметів, що амортизуються, термін їх корисного використання.

6. Витрати на страхування майна. Витрати за цією статтею визначаються виходячи з вартості майна торгового підприємства, що

підлягає обов'язковому страхуванню, розміру страхових тарифів та норм виплат обов'язкового страхування.

7. Податки, збори та інші обов'язкові платежі, передбачені законодавством (крім податків, зборів та обов'язкових платежів, включених до ст. 2). Податки, збори та інші обов'язкові платежі, передбачені законодавством, включені до адміністративних витрат (митні збори, портові збори, податок за рекламу, комунальні податки, збір на обов'язкове державне пенсійне страхування на вартість послуг стільникового зв'язку, інші), визначені відповідно до встановлених норм передбачені законодавством.

8. Загальні корпоративні витрати. Витрати за цією статтею плануються на наступні елементи:

1) витрати, пов'язані з виготовленням та використанням бланків, що підтверджують виплату паїв, цільових та інших внесків членами споживчих товариств, розраховані на основі обсягу та вартості виготовлення бланків;

2) витрати на публікацію річного звіту розраховуються виходячи з цін на послуги медіа;

3) організаційні та розважальні витрати, пов'язані із забезпеченням корпоративної діяльності підприємства, розраховані на основі кошторису цих заходів та норм витрат, встановлених чинним законодавством;

4) витрати на щорічні збори розраховуються на основі кошторису цих заходів та норм витрат, встановлених чинним законодавством;

5) оплата за роботу та послуги консалтингового та інформаційного характеру, а також пов'язані з організацією обов'язкових обов'язкових аудитів, план на основі тарифів на ці послуги відповідно до угод, укладених з аудиторськими, консалтинговими та іншими фірмами, що надають відповідні послуги.

9. Інші адміністративні витрати. Інші адміністративні витрати, включені в цю статтю, плануються за елементами витрат з урахуванням особливостей кожного з їх видів, зокрема:

- відповідно розраховуються витрати, пов'язані із забезпеченням нормальних умов праці та дотриманням правил охорони праці до кошторисів витрат на ці заходи;
- витрати на відрядження визначаються виходячи з правил витрат, передбачені чинним законодавством, запланована сума та тривалість відряджень працівників підприємства;
- витрати на оплату поштово-телеграфних послуг, телефон, факсимільного та інших видів зв'язку розраховують виходячи з їх фактичних розмірів за передпланований період, розмір тарифів та абонплата за ці послуги;
- вартість передплати на спеціалізовану пресу, придбання спеціальної літератури, прайс-листів, каталогів, навчальних та інших офіційних матеріалів розраховується виходячи з їх запланованої кількості та вартості однієї публікації;
- витрати на винахід та раціоналізацію розраховуються відповідно до плану відповідних заходів та витрати на ці потреби відповідно до прийнятих проектів реалізації цих заходів;
- витрати на придбання та виготовлення бланків документів, пов'язаних з фінансово-господарською діяльністю торгового підприємства, розраховані відповідно до платіжних накладних цих бланків.

Проведемо аналіз динаміки складу та структури адміністративних витрат підприємства ТОВ «Стандарт Будівельний» за 2018-2020 роки.

Аналіз складу адміністративних витрат ТОВ «Стандарт Будівельний» за 2018-2020 рр. наведено в табл.2.5.

Як видно з даних табл. 2.5 адміністративні витрати ТОВ «Стандарт Будівельний» в 2020 році збільшились проти 2019 року на 458,30 тис. грн. (17,93%) і склали 3014,80 тис. грн. Витрати на заробітну плату та відрахування на соціальні заходи адміністративного персоналу збільшились на 140,00 тис. грн. (14,51%) та на 30,80 тис. грн. (14,51%) відповідно.

Таблиця 2.5

**Динаміка складу адміністративних витрат ТОВ «Стандарт Будівельний»
за 2018-2020 рр., тис. грн.**

Статті витрат	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Відхилення, (+,-)		Відхилення, %	
				2020/ 2018	2020/ 2019	2020/ 2018	2020/ 2019
1	2	3	4	5	6	7	8
Витрати на оплату праці адміністративно-управлінського персоналу	730,00	965,00	1105,00	375,00	140,00	51,37	14,51
Відрахування на соціальні заходи	160,60	212,30	243,10	82,50	30,80	51,37	14,51
Витрати на оренду основних засобів, що забезпечують адміністративні потреби	13,40	14,50	17,80	4,40	3,30	32,84	22,76
Витрати на утримання основних засобів інших необоротних матеріальних активів, малоцінних швидкозношуваних предметів, що забезпечують адміністративні потреби	511,60	1009,30	1233,80	722,20	224,50	141,16	22,24
Амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів, що забезпечують адміністративні потреби	18,10	20,40	25,60	7,50	5,20	41,44	25,49
Витрати на страхування майна	1,70	1,90	2,10	0,40	0,20	23,53	10,53
Податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі	214,30	317,60	369,20	154,90	51,60	72,28	16,25
Загальні корпоративні витрати	2,10	2,60	3,70	1,60	1,10	76,19	42,31
Інші адміністративні витрати	13,50	12,90	14,50	1,00	1,60	7,41	12,40
Всього	1665,30	2556,50	3014,80	1349,50	458,30	81,04	17,93

Витрати на оренду основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, що забезпечують адміністративні потреби склали в 2020 році 17,80 тис. грн., що 3,30 тис. грн. (22,76%) проти 2019 року.

Витрати на утримання основних засобів інших необоротних матеріальних активів, малоцінних швидкозношуваних предметів, що забезпечують адміністративні потреби збільшились проти 2019 року на 224,50 тис. грн. (22,24%) і склали 1233,80 тис. грн.

Амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів, що забезпечують адміністративні потреби в 2020 році також збільшилася проти 2019 року на 5,20 тис. грн. (25,49%).

Витрати на страхування майна склали в 2020 році 2,10 тис. грн., що 0,20 тис. грн. (10,53%) проти 2019 року.

Податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі збільшились проти 2019 року на 51,60 тис. грн. (16,25%) і склали 369,20 тис. грн.

Загальні корпоративні витрати збільшились проти 2019 року на 1,1 тис. грн. (42,31%) і склали 3,70 тис. грн.

Інші адміністративні витрати склали в 2020 році 14,50 тис. грн., що більше на 1,60 тис. грн. (12,40%) проти 2019 року.

Аналіз структури адміністративних витрат ТОВ «Стандарт Будівельний» за 2018-2020 рр. показаний в табл.2.6.

Таблиця 2.6

Динаміка структури адміністративних витрат ТОВ «Стандарт Будівельний» за 2018-2020рр., %

Статті витрат	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Відхилення, (+,-)	
				2020/2018	2020/2019
1	2	3	4	5	6
Витрати на оплату праці адміністративно-управлінського персоналу	43,84	36,33	39,26	-4,58	2,93
Відрахування на соціальні заходи	9,64	7,99	8,64	-1,01	0,64
Витрати на оренду основних засобів, що забезпечують адміністративні потреби	0,80	0,55	0,63	-0,17	0,09
Витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, малоцінних швидкозношуваних предметів, що забезпечують адміністративні потреби	30,72	41,76	36,73	6,01	-5,03
Амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів, що забезпечують адміністративні потреби	1,09	0,77	0,91	-0,18	0,14
Витрати на страхування майна	0,10	0,07	0,07	-0,03	0,00
Податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі	12,87	11,96	13,12	0,25	1,16
Загальні корпоративні витрати	0,13	0,10	0,13	0,01	0,03
Інші адміністративні витрати	0,81	0,49	0,52	-0,30	0,03
Всього	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00

Як видно з таблиці 2.6, найбільшу частку в 2020 році в

адміністративних витратах ТОВ «Стандарт Будівельний» становлять витрати на адміністративний персонал – 39,26% та витрати на утримання основних фондів, інших необоротних матеріальних активів та МШП, забезпечення адміністративних потреб – 36,73%.

У 2020 р. частка витрат на оплату праці адміністративно-управлінського персоналу зросла на 2,93%, а частка витрат на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та МШП, що забезпечують адміністративні потреби, навпаки зменшилась на 5,03% порівняно з 2019 р. .

Таким чином, аналіз структури адміністративних витрат ТОВ «Стандарт Будівельний» на 2018-2020 роки показав, що найбільшу частку в адміністративних витратах становлять витрати адміністративного персоналу, тобто до 40% загальних адміністративних витрат.

Таким чином, адміністративні витрати ТОВ «Стандарт Будівельний» є важливим показником ефективності господарської діяльності підприємства, оскільки їх розмір, структура та динаміка визначають перспективи функціонування суб'єктів господарювання.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ ТОВ «СТАНДАРТ БУДІВЕЛЬНИЙ»

3.1. Шляхи зменшення адміністративних витрат в процесі аудиту витрат підприємства

Для отримання незалежної думки щодо якості ведення обліку адміністративних витрат підприємство ТОВ «Стандарт Будівельний» користується послугами незалежного зовнішнього аудиту, за результатами якого можна отримати інформацію про достовірність фінансової звітності в усіх суттєвих аспектах щодо адміністративних витрат підприємства, про доцільність понесених даних витрат та шляхи їх зменшення.

Також компанія здійснює внутрішній контроль за виконанням бюджету на адміністративні витрати. Ми поділяємо думку Г. Партіна, що «... головним завданням бюджетного контролю є виявлення значних розбіжностей (наприклад, походження цих відмінностей та обґрунтування способів їх усунення)» [19, с.53]. Тому робота щодо дотримання бюджетних показників адміністративних витрат привчає колектив підприємства до фінансової дисципліни і не тільки, дає керівництву різних рівнів критерії для прийняття управлінських рішень, потребує від керівництва узгоджених дій і рішень. Контроль за виконанням бюджету змушує керівництво своєчасно відстежувати хід подій, точніше – напрям діяльності підприємства, і коригувати значні бюджетні відхилення.

Але науковець О. Жамойда наводить думку «... про недоцільність приділення значної уваги непрямим витратам, і зокрема адміністративним та збутовим через незначну частку в загальній сукупності витрат вітчизняних підприємств (до 10%)» [10, с.70].

На противагу цьому твердженню ми підтримуємо думку О. Шеремети про те, що «... непрямі витрати в процесі діяльності можуть займати велику

частку в структурі витрат, тому для ефективного процесу бюджетування окремо складають бюджети непрямих витрат - адміністративних, загальновиробничих та збутових витрат» [30, с. 76–77].

Що стосується зарубіжної практики господарювання підприємств, то величина адміністративних витрат тут суттєво вища порівняно з вітчизняними та займає в середньому до 30% загального обсягу непрямих витрат [2, с.70].

Контроль процесу бюджетування непрямих витрат підприємства, і зокрема адміністративних, відображено на рис. 3.1.

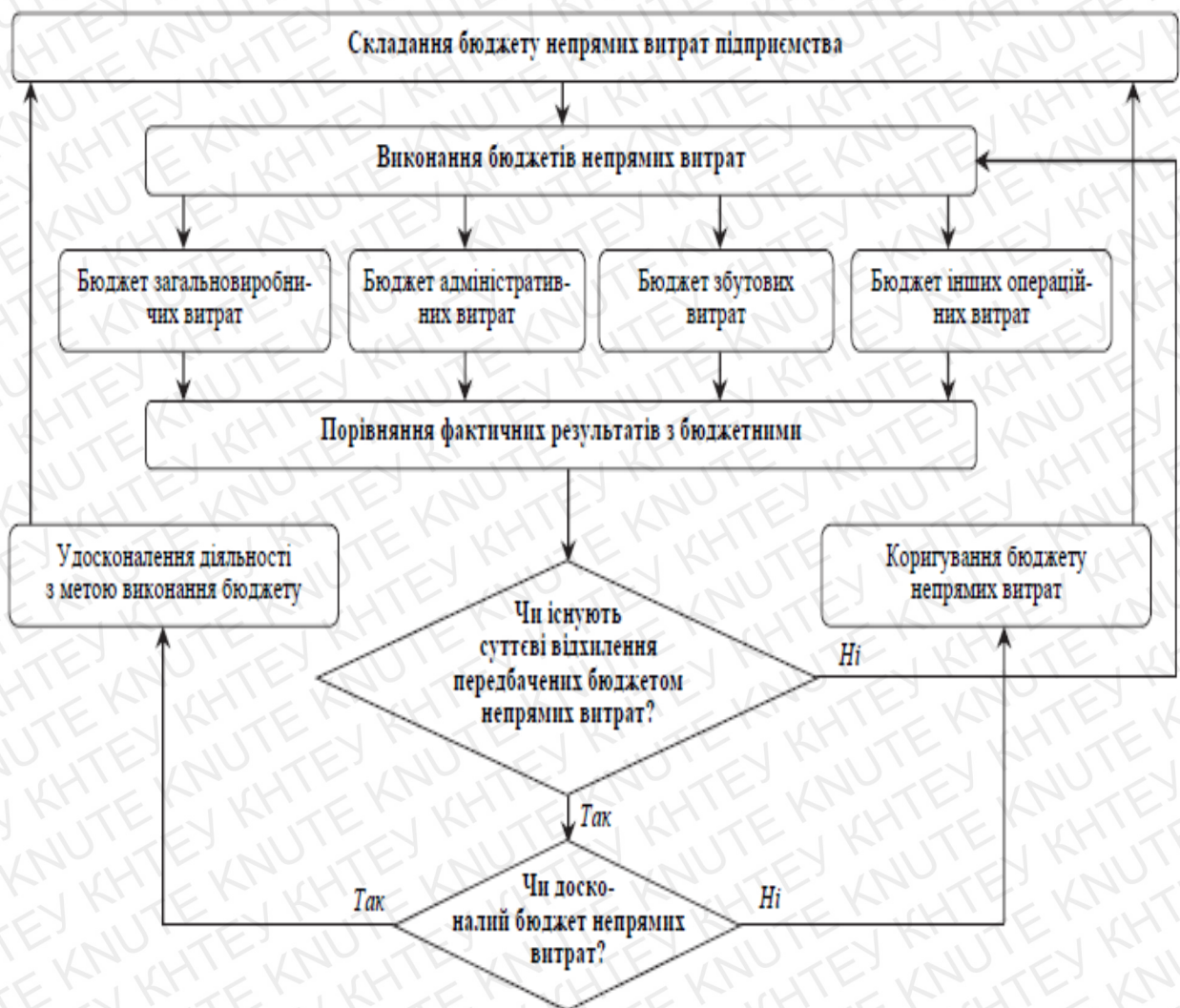

Рис. 3.1. Модель контролю процесу бюджетування за непрямими витратами підприємства

Джерело: розроблено автором на основі [2, с. 42]

Згідно з опитуванням відомої аудиторської фірми Ernst & Young, представники 107 провідних українських (18%) та іноземних (82%), що працюють в Україні, заявили, що заходи, які вони вжили для зменшення витрат компанії, зменшили адміністративні витрати (82% від респонденти) [5].

З цієї причини, у зв'язку із зазначеним вище бюджетом адміністративних витрат, необхідно надати керівникам інформацію для оптимізації адміністративних витрат та ефективного управління.

Оптимізація витрат - це безперервний процес планування, обліку, аналізу, контролю витрат і прийняття рішень щодо майбутньої економічної політики компанії з використанням інструментів для мотивації працівників на всіх рівнях існуючої організаційної структури. Де:

- планування здійснюється з метою визначення необхідного рівня витрат для забезпечення ефективної роботи підприємства, а також розрахунку прибутку, який буде отриманий на певному рівні та структурі витрат;
- бухгалтерський облік передбачає спостереження, ідентифікацію вимірювань та реєстрацію фактів споживання ресурсів у процесі господарської діяльності підприємства; - аналіз проводиться з метою визначення ступеня раціональності витрат та оцінки впливу відповідних факторів на їх рівень;
- організація та контроль - полягає у визначенні місць формування витрат та центрів відповідальності з метою відстеження причин перевитрати коштів або економії та виявлення відповідальних за це;
- рішення у сфері витрат приймаються з метою обґрунтування доцільності виробництва певної продукції, вибору обладнання та технології, формування товарного асортименту підприємства тощо [18].

Оптимізація витрат підприємства спрямована на вирішення наступних питань:

- оцінку обґрунтованості абсолютної величини витратами;

- її відповідність плановим величинам;
- оцінкою факторів формування величини та структури витрат;
- своєчасне виявлення резервів зменшення витрат та виявлення і обґрунтування механізмів мобілізації таких резервів.

Відповідно, оптимізація витрат суб'єкта господарювання є однією із сукупності технологій цільового планування прибутку, що визначає параметри моделі управління прибутком підприємства.

Виходячи з особливостей кожного підприємства та його видів діяльності керівники управлінських служб можуть застосовувати різні напрямки оптимізації витрат. З нашої точки зору, головними напрямками оптимізації витрат на підприємстві є:

- налагодження системи управління витратами на підприємстві за рахунок скорочення управлінського апарату, підвищення ефективності його діяльності та організації детального обліку витрат;
- оптимізація витрат на оплату праці працівників;
- постійне підвищення кваліфікації працівників підприємства;
- побудова ефективної системи мотивації персоналу підприємства;
- застосування новітніх технологій тощо [18].

Тільки комплекс означених заходів зниження витрат, а не окремі дії, забезпечать підприємству максимальний ефект.

Так у якості заходів, що будуть застосовані для підвищення ефективності операційної діяльності ТОВ «Стандарт Будівельний» пропонуємо оптимізувати адміністративні витрати на підприємстві за рахунок зменшення витрат статей адміністративних витрат, які наведені у табл. 3.1.

Так наприклад, скорочення витрат на оплату праці може відбуватися за рахунок переведення частини персоналу на аутсорсинг і фріланс, компенсації частини заробітної плати за рахунок наданням працівникам соціальних пільг таких, як безкоштовне харчування, розширене медичного страхування.

Таблиця 3.1

Перелік статей, запропонованих для зменшення адміністративних витрат ТОВ «Стандарт Будівельний» та їхня характеристика

Стаття	Стисла характеристика
1	2
Витрати на оплату праці адміністративного персоналу	Заробітна плата адміністративного персоналу.
Інші адміністративні витрати	Витрати на службові відрядження адміністративного персоналу
Загальні корпоративні витрати підприємства	Витрати на проведення річних зборів

Джерело: складено автором

Кошторис витрат на впровадження заходів для зменшення адміністративних витрат підприємства, які будуть реалізовані в результаті використання запропонованих нами пропозицій наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Кошторис витрат на впровадження заходів для зменшення адміністративних витрат ТОВ «Стандарт Будівельний», які будуть реалізовані в результаті використання запропонованих пропозицій

№ п/п	Стаття адміністративних витрат	Кошторис витрат на заходи, які будуть впроваджені в результаті реалізації запропонованих пропозицій, грн.
1	2	3
Витрати на оплату праці адміністративного персоналу		
1	Переведення частини персоналу на роботу на дому та переїзд компанії в інший офіс з меншою площею Затрати на переїзд будуть складати приблизно 250 грн./год. Мінімальне замовлення - 2 години. Необхідний час роботи для переїзду - 8 годин. Таким чином, вартість переїзду до офісу буде складати 2000 грн.	2000,00
2	Компенсація частини заробітної плати за рахунок наданням працівникам соціальних пільг Щорічно в бюджет підприємства у зв'язку з інфляцією закладається збільшення фонду заробітної плати адміністративних службовців до 10%. Суть пропозиції полягає в тому, що заробітну плату не слід збільшувати в наступному плановому році, але ця частка повинна бути компенсована медичним страхуванням.	123500,00

Продовження табл.3.2

1	2	3
	Вартість пакету «Соціальний» для медичного страхування становить 9500 грн / рік на людину. Цей пакет є найкращим за співвідношенням ціна / якість. Таким чином, вартість отримання медичного страхування для адміністративного персоналу компанії становитиме 123500 грн.	
Витрати на службові відрядження адміністративного персоналу		
1	Корпоративне навчання та підвищення кваліфікації співробітників Щороку компанія проводить навчальні курси компанії для своїх працівників у навчальних закладах Києва. Захід оптимізації витрат передбачав запровадження вебінарів для дистанційного навчання працівників замість фізичного відвідування лекцій та прибуття з Умані до Києва. Вартість навчання на виробництві обійдеться компанії в 6000 грн.	6000,00
Загальні корпоративні витрати підприємства		
1	Витрати на проведення річних зборів компанії у складі 3-х чоловік Оптимізація вартості заміни оплати квитків на переїзд з Києва до штаб-квартири компанії - в Умані, для покупки через Інтернет - спілкування, конференц-зв'язок. Вартість 3 ліцензій на придбання телемоста становить близько 3000 грн / рік	3000,00
	Всього, грн.	134500,00

Джерело: складено автором

Максимальний ефект підвищення ефективності операційної діяльності ТОВ «Стандарт Будівельний» і, як наслідок, прибутку, надасть тільки комплексне зниження загальних витрат підприємства, які в різні періоди часу реалізуються підприємством з метою зниження даних витрат, а не адміністративних витрат окремо.

3.2. Оцінка економічної ефективності запропонованих заходів

Об'єктивна оцінка прибутковості діяльності ТОВ «Стандарт Будівництво» за допомогою заходів щодо зменшення адміністративних витрат має велике значення, оскільки вона формує успіх корпоративного управління.

Розрахунок економічного ефекту від реалізації заходів, вжитих для оптимізації адміністративних витрат в ТОВ «Стандартне будівництво», наведено в табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Оцінка економічної ефективності заходів з підвищення ефективності операційної діяльності підприємства ТОВ «Стандарт Будівельний» шляхом оптимізації адміністративних витрат

№	Стаття адміністративних витрат	Зміст впроваджених заходів	Економічний ефект від впроваджених заходів, грн.	Економічний ефект від впроваджених заходів, %
1	2	3	4	5
Витрати на оплату праці адміністративного персоналу				
1	<p>Переведення частини персоналу на роботу на дому та переїзд компанії в інший офіс з меншою площею</p> <p>Затрати на переїзд будуть складати приблизно 250 грн./год. Мінімальне замовлення - 2 години. Необхідний час роботи для переїзду - 8 годин. Таким чином, вартість переїзду компанії до нового офісу буде складати 1840 грн.</p>	<p>Попередня вартість оренди офісу складала 60000 грн./міс. с площею 240м2. Після зменшення кількості персоналу шляхом переведення її частини на фріланс компанія може переїхати до офісу з площею 120 м2. Нова вартість оренди буде складати 30000 грн./міс. З урахуванням витрат на переїзд, економія буде складати 28160 грн.</p>	28160,00	2,55%
2	<p>Компенсація частини заробітної плати за рахунок наданням працівникам соціальних пільг</p> <p>Сенс пропозиції полягає у тому, щоб при наступному плановому році заробітних плат не збільшувати, а компенсувати цю частину шляхом надання медичного страхування.</p>	<p>Фонд оплати праці за 2020 рік складає 1105000 грн. Після впровадження медичного страхування економія буде складати 123500 грн/рік.</p>	123500,00	11,17%

Продовження табл.3.3

1	2	3	4	5
.	Вартість пакету «Соціальний» для медичного страхування складає 9500 грн./рік за людину. Цей пакет є найоптимальнішим. Вартість придбання медичного страхування для складатиме 123500 грн.			
Витрати на службові відрядження адміністративного персоналу				
	Корпоративне навчання та підвищення кваліфікації співробітників Щорічно компанія проводить корпоративне навчання для своїх співробітників в корпораціях так освітніх закладах Києва. Заходом для оптимізації витрат запропоновано впровадження вебінарів задля дистанційного навчання співробітників замість фізичного перебування на лекції та приїзду з м. Умані до м. Києва. Вартість корпоративн навчання компанії 6000 грн.	Вартість перебування у Києві на навчанні персоналу компанії складом у 2 чоловік орієнтовно буде коштувати: - 200 грн. - квиток на потяг на одну людину в одну сторону - 700 грн. вартість однієї ночі проживання в готелі в Києві. Навчання триває 2 дні, відповідно це - 1 ніч. Вартість самого навчання буде складати 6000 на людину. З урахуванням усіх витрат економія буде складати 8200 грн.	8200,00	76,83%
Загальні корпоративні витрати підприємства				
	Витрати на проведення річних зборів компанії у складі 3-х чоловік. Оптимізація витрат на заміні оплати на приїзд з Києва до офісу компанії - в Умань на покупку онлайн - зв'язку, телемоста. Вартість 3-х ліцензій на покупку телемоста буде коштувати 3000 грн./рік	Орієнтовна вартість квитків для однієї людини в одну сторону - 200 грн. Орієнтовна вартість однієї ночі в готелі для однієї людини - 700 грн. Харчування 600 грн/люд. Таким чином, економія від проведення річних зборів онлайн буде коштувати 1500 грн.	1500,00	59,46%
		Всього, грн.	161360,00	5,65%

Джерело: складено автором на основі розрахунків

Таким чином, за допомогою наступних пропозицій щодо оптимізації вартості адміністративних статей: заробітна плата та внески на соціальне страхування на підприємстві, а саме оренда офісних приміщень та надання медичного страхування; витрати на відрядження адміністративного персоналу, а саме корпоративне навчання; загальні корпоративні витрати адміністративні витрати скоротились на 5,65%. У 2020 році адміністративні витрати ТОВ «Стандарт Будівельний» склали 30148800 грн., після вжитих заходів вони зменшилися на 161360 грн. і почали складати 2853440 грн.

3.3. Планування бюджету адміністративних витрат планового періоду

Бюджет адміністративних витрат підприємства є плановим документом, який передбачає відображення витрат, не пов'язаних безпосередньо з виробництвом та реалізацією продукції. Метою цього документа є надійне визначення адміністративних витрат, необхідних для забезпечення функціонування підприємства.

Розглянемо структуру та послідовність формування бюджету адміністративних витрат планового періоду. Ліміти всіх видів адміністративних витрат компанії ТОВ «Стандарт Будівельний» слід встановлювати у вигляді фіксованих сум на майбутнє, що забезпечить відповідні норми прибутковості. Зі збільшенням обсягу продажів можна збільшити межі цих витрат підприємства за умови, що прибутковість не повинна погіршуватися.

Бюджет адміністративних витрат планового періоду складають на основі деталізованого бюджету адміністративних витрат підприємства за поточний рік.

Складання бюджету адміністративних витрат ТОВ «Стандарт Будівельний» на 2021 рік з використанням групування «необхідні – додаткові» витрати наведено у табл. 3.4.

Таблиця 3.4

**Плановий бюджет адміністративних витрат на 2021 рік
підприємства ТОВ «Стандарт Будівельний»**

№ п/п	Найменування статей витрат	Бюджет, тис. грн.		Відхилення, тис. грн.
		факт за 2020 рік	план на 2021 рік	
1	2	3	4	5
Необхідні витрати				
1	Заробітна плата персоналу	1098,60	953,30	-145,30
2	Нарахування на заробітну плату	243,10	209,70	-33,40
3	Витрати на оренду основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, що забезпечують адміністративні потреби	17,80	14,50	-3,30
4	Витрати на утримання та експлуатацію основних засобів, інших матеріальних необоротних активів:	1233,80	1436,80	203,00
4.1	опалення	631,70	677,80	46,10
4.2	освітлення	257,90	314,80	56,90
4.3	водопостачання	78,30	89,40	11,10
4.4	інші комунальні послуги	24,70	36,50	11,80
4.5	прибирання приміщень	9,10	12,40	3,30
4.6	протипожежні засоби	4,50	5,10	0,60
4.7	утримання охорони	5,30	6,10	0,80
4.8	ремонт	214,50	285,60	71,10
4.9	вивезення сміття	7,80	9,10	1,30
5	Амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів, що забезпечують адміністративні потреби	25,60	27,80	2,20
6	Витрати на страхування майна	2,10	3,40	1,30
7	Податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі	369,20	375,80	6,60
8	Загальні корпоративні витрати:	3,20	2,20	-1,00
8.1	представницькі витрати	1,80	1,10	-0,70
8.2	витрати на проведення річних зборів	0,70	0,50	-0,20
8.3	консультаційні та інформаційні послуги	0,70	0,60	-0,10
9	Інші адміністративні витрати:	9,10	6,30	-2,80
9.1	техніка безпеки	0,80	0,40	-0,40
9.1	на службові відрядження	2,30	1,30	-1,00
9.3	послуги «Укртелеком»	1,10	0,70	-0,40
9.4	послуги мобільного зв'язку	1,30	1,10	-0,20

Продовження табл.3.4

1	2	3	4	5
9.5	послуги з доступу до мережі Інтернет	2,90	2,00	-0,90
9.6	витрати на спеціалізовану пресу	0,70	0,80	0,10
	Σ Р а з о м необхідні адміністративні витрати	3002,50	3029,80	27,30
	Додаткові витрати			
10	Додаткові витрати на оплату праці	6,40	3,70	-2,70
11	Додаткові представницькі витрати	0,50	0,30	-0,20
12	Додаткові витрати на техніку безпеки	1,50	1,40	-0,10
13	Витрати на мобільний зв'язок	2,40	2,10	-0,30
14	Додаткові витрати на відрядження	1,50	1,30	-0,20
	Σ Р а з о м додаткові адміністративні витрати	12,30	8,80	-3,50
	Σ Загальна сума необхідних і додаткових адміністративних витрат	3014,80	3038,60	23,80

Таке бюджетування адміністративних витрат ТОВ «Стандарт Будівельний» на плановий період дасть змогу регулювати і оптимізувати суму адміністративних витрат, послідовно скорочуючи суму додаткових адміністративних витрат підприємства.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Результати проведеного дослідження теоретичних та практичних засад формуванням бюджету адміністративних витрат підприємства, а також розробка шляхів його удосконалення дали підставу зробити наступні висновки:

1. Сучасний рівень розвитку конкурентного середовища ринкової економіки України висуває нові вимоги до якості та ефективності управління адміністративними витратами підприємства. Однією з таких вимог є планування даних витрат, що аргументовано спрямоване на досягнення конкретних цілей підприємства. Основним джерелом вдосконалення плану адміністративних витрат на підприємстві виступає бюджетування. В рамках бюджетування можна розробляти різні типи бюджетів залежно від цілей, характеристик компанії, предмета бюджетування, змісту показників, методів та умов розробки, а також методу бюджетування. Бюджет адміністративних витрат використовується для відображення очікуваних витрат на управління та утримання компанії на загальному рівні протягом бюджетного періоду, тобто відображає вартість діяльності, не пов'язаної безпосередньо з виробництвом та реалізацією продукції, з якої найбільше постійний.

2. Об'єктом дослідження в роботі обрано ТОВ «Стандарт Будівельний», основним видом діяльності якого є неспеціалізована оптова торгівля. На сьогодні підприємство має мережу будівельних магазинів, велику оптово-роздрібну базу і окреме відділення, що займається інтернет-магазином. Компанія є офіційним дистриб'ютором регіону, багатьох торгових марок. Управління підприємством здійснює його директор, який самостійно вирішує питання діяльності підприємства. Планово-економічна робота, яка проводиться в ТОВ «Стандарт Будівельний», спрямована на підвищення ефективності його діяльності. Для узагальнення інформації про фінансово-господарську діяльність підприємства було проведено аналіз динаміки статей його балансу який показав, що підприємство завдяки не ефективній політиці

керівництва, має достатню великий запас готової продукції, велику дебіторську і кредиторську заборгованість за товари, роботи, послуги та за розрахунками з бюджетом, які не забезпечують ефективність його діяльності. Аналіз фінансових результатів його діяльності. В 2020 році підприємство одержало 1898,2 тис. грн. прибутку, що більшеше проти 2019 року на 410,9 тис. грн. (27,63%). Отже, як показує проведений аналіз показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «Стандарт Будівельний» за 2018-2020 роки зазнали позитивних змін. Керівництву підприємства надалі потрібно краще проводити внутрішню політику, завданнями якої є пошук резервів економії витрат, впроваджувати заходи для підвищення доходів, підвищувати оборотність активів, вводити додаткові пільги та послуги для покупців та замовників. Аналіз фінансового стану ТОВ «Стандарт Будівництво» показує, що фінансовий стан компанії недостатньо стабільний, оскільки компанія може здійснювати платежі переважно за власний рахунок. Надмірне використання важелів знижує платоспроможність компанії, підриває її фінансову стійкість і навіть зменшує довіру партнерів до компанії та зменшує ймовірність отримання кредиту.

3. Адміністративні витрати ТОВ «Стандарт Будівельний» є важливим мірилом ефективності господарської діяльності підприємства, оскільки їх величина, структура та динаміка визначають перспективи функціонування суб'єктів господарювання. В 2020 році вони збільшились проти 2019 року на 458,3 тис. грн. (17,93%) і склали 3014,8 тис. грн. Аналіз структури адміністративних витрат підприємства за 2018-2020 рр. показав, що найбільшу питому вагу у складі адміністративних витрат займають витрати на оплату праці адміністративно-управлінського персоналу, тобто до 40% від загальної суми адміністративних витрат.

4. Для отримання незалежної думки щодо якості ведення обліку адміністративних витрат підприємство ТОВ «Стандарт Будівельний» користується послугами незалежного зовнішнього аудиту, за результатами якого можна отримати інформацію про достовірність фінансової звітності в

усіх суттєвих аспектах щодо адміністративних витрат підприємства, про доцільність понесених даних витрат та шляхи їх зменшення. Також на підприємстві проводиться внутрішній контроль виконання бюджету адміністративних витрат.

Виходячи з характеристик кожної компанії та її діяльності, менеджери Управлінських служб можуть застосовувати різні сфери оптимізації витрат. З нашої точки зору, основними напрямками оптимізації витрат на підприємстві є: встановлення системи управління витратами на підприємстві за рахунок скорочення управлінського персоналу, підвищення ефективності його діяльності та організації детального обліку витрат; оптимізація витрат на оплату праці працівників; постійне підвищення кваліфікації працівників підприємства; оптимізація чисельності працівників підприємства; побудова ефективної системи мотивації персоналу підприємства; застосування новітніх технологій тощо. Кошторис витрат на впровадження заходів для зменшення адміністративних витрат ТОВ «Стандарт Будівельний», які будуть реалізовані в результаті використання запропонованих нами пропозицій склав 134500 грн. Максимальний ефект підвищення ефективності операційної діяльності ТОВ «Стандарт Будівельний» і, як наслідок, прибутку, надасть тільки комплексне зниження загальних витрат підприємства, які в різні періоди часу реалізуються підприємством з метою зниження даних витрат, а не адміністративних витрат окремо.

5. Об'єктивна оцінка економічної ефективності операційної діяльності ТОВ «Стандарт Будівельний» шляхом здійснення заходів щодо зменшення його адміністративних витрат є надзвичайно важливою, оскільки вона характеризує успіх управління підприємством. За допомогою наступних пропозицій щодо оптимізації витрат на адміністративні статті: заробітна плата та внески на соціальне страхування на підприємстві, а саме оренда офісних приміщень та надання медичного страхування; витрати на відрядження адміністративного персоналу, а саме корпоративне навчання; загальні корпоративні витрати адміністративні витрати скоротились на

5,65%. У 2020 році адміністративні витрати ТОВ «Стандарт Будівельний» склали 30148800 грн., Після вжитих заходів вони зменшились на 161360 грн. і почав заробляти 2853440 грн.

6. Бюджет адміністративних витрат компанії - це плановий документ, який передбачає врахування витрат, які безпосередньо не пов'язані з виробництвом та реалізацією продукції. Метою цього документа є надійне визначення адміністративних витрат, необхідних для забезпечення діяльності компанії. У роботі враховано структуру та порядок формування адміністративного бюджету планового періоду компанії ТОВ «Стандартний будинок». Бюджет адміністративних витрат на плановий період складається на основі детального бюджету адміністративних витрат компанії на поточний рік. Бюджет адміністративних витрат ТОВ «Стандартна будівля» на 2021 рік був сформован з використанням групування «необхідні - додаткові» витрати. Таке бюджетування адміністративних витрат ТОВ «Стандарт Будівля» протягом планового періоду буде регулювати та оптимізувати розмір адміністративних витрат і послідовно зменшувати суму додаткових адміністративних витрат для компанії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрійчук В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. 2-ге вид., доп. і перероблене. К.: КНЕУ, 2015. 624 с.
2. Безверхий К. Бюджетування як дієвий інструмент управління непрямими витратами промислових підприємств. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2015. № 4. С.31-47
3. Борковська В.В. Класифікація та бюджетування витрат підприємства для потреб управління. *Вчені записки університету «КРОК». Серія: Економіка*. 2015. Вип. 41. С. 94-104.
4. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. 3-е вид., доп. і перероб. Житомир: ЖІТІ, 2017. 440 с.
5. Влияние экономического кризиса на украинские компании. URL: <http://www.extraterritorial-income.com/Publication/vwLUAssets/Crisis-Survey.pdf>. (дата звернення: 07.06.2021).
6. Волкова І.А. Фінансовий облік: Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2018. 228 с.
7. Гнилицька Л.В. Контроль та аналіз у бюджетуванні. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2019. №7. С. 12–24.
8. Головка О.Г., Косенко Т.В., Погорелов О.С. Особливості бюджетування витрат на підприємстві. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. 2017. № 3(1). С. 36-41.
9. Євтушевська О.О. Теоретичні аспекти впровадження методу бюджетування витрат на виробництво. *Економіка харчової промисловості*. 2016. Т. 8, Вип. 2. С. 64–69.
10. Жамойда О.А. Організація бюджетування промислових підприємств в Україні: дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.01. Економіка, організація і управління підприємствами. Донецьк, 2004. 236 с.
11. Загородній А.Г., Партин Г.О. Бухгалтерський облік: Основи теорії та практики: Підручник. К., 2018. 422 с.

12. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г., Муқан О.В., Адамів М.Є., Тодошук А.В. Бюджетування зовнішньоекономічної діяльності: [навч. посібн.] Львів: Видавництво «Растр-7», 2014. 242 с.
13. Лігоненко Л., Вержбицький О. Контролінг у торгівлі : [монографія]. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. 268 с.
14. Меліхова Т.О., Шишига М.П. Удосконалення обліку і аудиту адміністративних витрат підприємства. *Економіка та держава*. 2020. № 11. С. 28-34.
15. Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності: затв. наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 22.05.2002 р. № 145. Дата оновлення 02.03.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення: 12.05.2021)
16. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» затв. наказом Міністерства фінансів України від 18.10.1999 р. № 242. Дата оновлення 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення: 12.05.2021)
17. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. Дата оновлення 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення: 12.05.2021)
18. Омельниченко О.С. Напрями оптимізації витрат в системі управління. *Ефективна економіка*. №4. 2016. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4901> (дата звернення: 07.06.2021).
19. Партин Г.О. Бюджетування у системі управління витратами підприємства. *Фінанси України*. 2013. №5. С.50-53.
20. Подмешальська Ю.В., Феофанов Л.К., Осетрова Г.Ю. Облік та аудит адміністративних витрат. *Агросвіт*. 2018. № 23. С. 38-44.

21. Прокопович Л.Б., Шинкаренко А.В. Організація внутрішнього контролю адміністративних витрат підприємства. *Молодий вчений*. 2017. № 10. С. 1021-1025.
22. Рудик Н.І. Розвиток бюджетування як маркетингової управлінської технології. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. №21. С. 392-395
23. Сашко О.П. Облікова політика підприємства: організаційні аспекти бюджетування витрат. *Торгівля, комерція, підприємництво*. 2015. Вип. 19. С. 82-85.
24. Свистун Л.А. Удосконалення системи управління витратами підприємства в умовах нестабільної економіки. *Економіка і регіон*. 2017. № 4 (65). Полтава: ПолтНТУ. С.70-74.
25. Терещенко О.О. Теоретичні засади бюджетування на підприємстві. *Фінанси України*. 2017. № 11. С. 17–20.
26. Ткаченко Є.Ю., Фатюха В.В. Теоретичні основи бюджетування на підприємстві. *Економіка і управління підприємствами*. 2018. №25. С. 378-482
27. Хаймьонова Н.С. Бюджетне планування витрат у системі обліково-інформаційного забезпечення процесу управління підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2015. Вип. 25.5. С. 287-291.
28. Чепець О.Г., Супрун М.С. Управління адміністративними витратами підприємства. *Ефективна економіка*. 2016. № 12. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2016_12_59 (дата звернення: 07.06.2021)
29. Чубірка Г.І. Методи оптимізації витрат підприємства у ринкових умовах. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія Економіка*. 2016. № 2(6). С. 118–124.
30. Шеремета О.В. Механізм бюджетування витрат операційної діяльності: дис. на здобуття наук. Ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04. Економіка та управління підприємствами. Хмельницький. 2009. 262 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Підприємство	ТОВ «Стандарт Будівельний»	за ЄДРПОУ	33872747
Територія	м. Умань	за КОАТУУ	7110800000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Неспеціалізована оптова торгівля	за КВЕД	46.90
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	20300, Черкаська область, місто Умань, вул. Дерев'янка, буд. 7А.		

Баланс на 31 грудня 2018 року

Форма №1м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Основні засоби:	1010	1510,0	1976,5
Первісна вартість	1011	3020,5	4389,5
Знос	1012	(1510,5)	(2413,0)
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1587,4	1976,5
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	5049,4	7548,6
У тому числі готова продукція	1103	4833,1	7367,4
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	180,8	514,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	1135	7,5	202,3
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	17,2	1485,6
Гроші та їх еквіваленти	1165	290,9	49,5
Усього за розділом II	1195	5545,8	9800,1
III. Необоротні активи, утримувані для продаж, та групи вибуття			
Баланс	1300	7133,2	11776,6
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2000,0	2000,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2052,1	3026,0
Неоплачений капітал	1425	(21,3)	(21,3)
Усього за розділом I	1495	4030,8	5004,7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Поточна кредиторська заборгованість за			
Товари, роботи, послуги	1615	1923,3	2449,0
Розрахунками з бюджетом	1620	-	84,0

Розрахунками з оплати праці	1630	18,7	20,4
Інші поточні зобов'язання	1690	1160,4	4218,5
Усього за розділо III	1695	3102,4	6771,9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	7133,2	11776,6

Звіт про фінансові результати за 2018 рік

Форма № 2
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	50961,9	36269,8
Інші операційні доходи	2120	922,9	391,4
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2160)	2280	51884,8	36661,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(47108,0)	(34176,0)
Інші операційні витрати	2180	(3589,1)	(1290,0)
Разом витрати (2050 + 2165)	2285	(50697,1)	(35466,0)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	1187,7	1195,2
Податок на прибуток	2300	(213,8)	(215,1)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300 - (+) 2310)	2350	973,9	980,1

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток Б

Підприємство	ТОВ «Стандарт Будівельний»	за ЄДРПОУ	33872747
Територія	м. Умань	за КОАТУУ	7110800000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Неспеціалізована оптова торгівля	за КВЕД	46.90
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	20300, Черкаська область, місто Умань, вул. Дерев'янка, буд. 7А.		

Баланс на 31 грудня 2019 року

Форма №1м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Основні засоби:	1010	1976,5	2329,3
Первісна вартість	1011	4389,5	5436,1
Знос	1012	(2413,0)	(3106,8)
Інші необоротні активи	1090	-	310,2
Усього за розділом I	1095	1976,5	2639,5
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	7548,6	9737,9
У тому числі готова продукція	1103	7367,4	9495,0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	514,1	771,9
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	202,3	11853,7
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1485,6	2219,6
Гроші та їх еквіваленти	1165	49,5	9,9
Усього за розділом II	1195	9800,1	24593,0
III. Необоротні активи, утримувані для продаж, та групи вибуття			
Баланс	1300	11776,6	27232,5
Пасив			
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2000,0	4000,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3026,0	4513,3
Неоплачений капітал	1425	(21,3)	(1041,8)
Усього за розділом I	1495	5004,7	7471,5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Поточна кредиторська заборгованість за			
Товари, роботи, послуги	1615	2449,0	3590,5
Розрахунками з бюджетом	1620	84,0	12724,3
Розрахунками з оплати праці	1630	20,4	36,3
Інші поточні зобов'язання	1690	4218,5	3410,2
Усього за розділом III	1695	6771,9	19761,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	11776,6	27232,5

Звіт про фінансові результати за 2019 рік

Форма № 2
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	83262,1	50961,9
Інші операційні доходи	2120	357,8	922,9
Інші доходи	2240	50,0	-
Разом доходи (2000 + 2160)	2280	83669,9	51884,8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(75744,9)	(47108,0)
Інші операційні витрати	2180	(6111,2)	(3589,1)
Разом витрати (2050 + 2165)	2285	(81856,1)	(50697,1)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	1813,8	1187,7
Податок на прибуток	2300	(326,5)	(213,8)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300 - (+) 2310)	2350	1487,3	973,9

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток В

Підприємство	ТОВ «Стандарт Будівельний»	за ЄДРПОУ	33872747
Територія	м. Умань	за КОАТУУ	7110800000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Неспеціалізована оптова торгівля	за КВЕД	46.90
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	20300, Черкаська область, місто Умань, вул. Дерев'янка, буд. 7А.		

Баланс на 31 грудня 2020 року

Форма №1м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Основні засоби:	1010	2329,3	2158,4
Первісна вартість	1011	5436,1	6160,0
Знос	1012	(3106,8)	(1001,6)
Інші необоротні активи	1090	310,2	395,0
Усього за розділом I	1095	2639,5	2553,4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	9737,9	14530,6
У тому числі готова продукція	1103	9495,0	14219,1
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	771,9	2498,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	1135	11853,7	11344,4
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2219,6	5013,2
Гроші та їх еквіваленти	1165	9,9	2,0
Усього за розділом II	1195	24593,0	33389,0
III. Необоротні активи, утримувані для продаж, та групи вибуття			
Баланс	1300	27232,5	35942,4
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4000,0	4000,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4513,3	6411,5
Неоплачений капітал	1425	(1041,8)	(1041,8)
Усього за розділом I	1495	7471,5	9369,7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Поточна кредиторська заборгованість за			
Товари, роботи, послуги	1615	3590,5	5242,3
Розрахунками з бюджетом	1620	12724,3	15037,5
Розрахунками з оплати праці	1630	36,3	93,1
Інші поточні зобов'язання	1690	3410,2	5191,8
Усього за розділом III	1695	19761,0	26572,7
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-

Баланс	1900	27232,5	35942,1
---------------	-------------	----------------	----------------

Звіт про фінансові результати за 2020 рік

Форма № 2
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	112068,2	83262,1
Інші операційні доходи	2120	550,1	354,7
Інші доходи	2140	-	50,0
Разом доходи (2000 + 2160)	2280	112618,3	83669,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(104030,2)	(75744,9)
Інші операційні витрати	2180	(6273,2)	(6111,2)
Разом витрати (2050 + 2165)	2285	(110303,4)	(81856,1)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	2314,9	1813,8
Податок на прибуток	2300	(416,7)	(326,5)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300 - (+) 2310)	2350	1898,2	1487,3

Керівник
Головний бухгалтер